

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Mănăscurtă Igor

examinând, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocata Pretula Carolina-Carelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023 și a sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Central din 06 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Donoagă Timofei Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 11.05.2022 - 06.06.2022
2. *instanța de apel:* 30.06.2012 - 01.03.2023
3. *instanța de recurs:* 30.05.2023 - 22.11.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 06 iunie 2022, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, **Donoagă Timofei Xxxxx** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, la închisoare pe un termen de 6 (șase) luni.

S-a încasat din contul inculpatului **Donoagă Timofei** în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 25,70 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la data de 02.04.2022 aproximativ la orele 22:30, nedeținând permis de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus și fiind în stare de ebrietate alcoolică, **Donoagă Timofei** intenționat a urcat la volanul automobilului de model „Ford Escort” cu n/î XXXXX și s-a deplasat prin satul Recea, r-nul Strășeni, unde a fost stopat de către inspectorii serviciului de patrulare ai INSP a IGP, fiind suspectat în conducerea

unității de transport în stare de ebrietate. Fiind supus testării la alcool, prin mijlocul tehnico-științific „Drager Alcotest 6810 RO”, s-a stabilit că, conform procesului-verbal din 02.04.2022 de constatare a stării de ebrietate, la Donoagă Timofei concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat este de 0,35 mg/l, care se referă conform art.134¹² alin.(3) Cod penal, la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Donoagă Timofei a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și anume: punctul 10 alin. (2) lit. a) conform căruia „*persoana care conduce un autovehicul trebuie să posedă.... permis de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus*”, de asemenea a neglijat și prevederile punctului 14 lit. a) al aceluiași regulament, conform căruia “*conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere*”.

Astfel, acțiunile lui Donoagă Timofei au fost calificate de acuzatorul de stat în temeiul infracțiunii prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal - *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și nu deține permis de conducere*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocata Pretula Carolina-Caleria, fără a contesta vinovăția inculpatului Donoagă Timofei în comiterea infracțiunii imputate, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi sentințe potrivit modului prevăzut de prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni cu suspendarea executării pedepsei pe un termen minim, în baza art.90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel, a invocat că:

- Donoagă Timofei își recunoaște vinovăția integral, a mers benevol la Inspectoratul de poliție unde a fost documentat. Se căiește sincer și îi pare rău de cele comise;

- pedeapsa este una prea aspră și este posibilă aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată, deoarece își recunoaște vinovăția integral, a solicitat examinarea cauzei penale în privința sa prin prisma art.364¹ Cod de procedură penală, în procedură simplificată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea deciziei, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentința de condamnare în privința inculpatului Donoagă Timofei, în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentele expuse în cererea de apel precum că, instanța de fond i-a stabilit o pedeapsă prea aspră inculpatului Donoagă Timofei, or, ținând cont că, ultimul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a mai comis și alte infracțiuni, dintre care deosebit de grave, fiind condamnat prin

sentința Judecătorei Strășeni din 06.11.2008 în baza art.art.145 alin.(3) lit. f), 27-145 alin.(3) lit. a), f) și 217 alin.(2) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 26 de ani închisoare, nu și-a făcut concluziile de rigoare.

Prin urmare, scopul pedepsei penale poate fi atins, în cazul lui Donoagă Timofei, anume prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare și nu se atestă vreo eroare de drept ce ar influența soluția pronunțată de către instanța de fond în partea laturii penale.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Donoagă Timofei, instanța a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpatul Donoagă Timofei a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală (f.d.81), inculpatul anterior a fost judecat pentru infracțiuni deosebit de grave, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare, însă, a comis o nouă infracțiune în stare de ebrietate îndreptată împotriva securității traficului rutier, deși, nu deține permis de conducere a mijloacelor de transport.

Prin urmare, inculpatul Donoagă Timofei nu și-a schimbat atitudinea față de normele ocrotite de lege, a comis o altă infracțiune, prin ce se formează convingerea că pedeapsa condiționată, solicitată prin cererea de apel, nu-și va atinge scopul pedepsei penale prevăzut în art.61 Cod penal.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a respins argumentele avocatului, cu privire la asprimea pedepsei, or, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recurs, declarat de către avocata Pretula Carolina-Carelia în numele inculpatului, care solicită casarea acestora.

În motivarea recursului indică:

- constatarea instanței de apel dată în partea descriptivă a deciziei este una contradictorie și contravine cu soluția din partea rezolutivă a deciziei contestate;

- decizia este una incompletă, deoarece nu oferă răspuns la toate motivele importante invocate în sprijinul apărării;

- instanța de apel nu a răspuns în nici un fel argumentelor inculpatului Donoagă Timofei, în care acesta face referire la faptul că:

- inculpatul și-a recunoscut vinovăția penală, ce constituie o circumstanță atenuantă care urmează a fi luată în vedere în procesul de individualizare a pedepsei penale, conform art.art.78-79 Cod de procedură penală;

- Donoagă Timofei, în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale;

- Donoagă Timofei se căiește sincer de cele săvârșite, aceasta urmând a fi

apreciată ca o circumstanță atenuantă;

- instanța de apel nu a motivat în nici un mod care anume materiale ale cauzei atrag imposibilitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal;

- instanța de apel nu a motivat în nici un mod individualizarea pedepsei penale, operând cu anumite elemente ce vizează criteriile generale ale acesteia, stabilind lui Donoagă Timofei pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- din partea descriptivă a deciziei rezultă că, nu există motive pe care se întemeiază soluția instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, personalitatea acestuia nu a fost apreciată just de către instanța de apel. Reieșind din scopul pedepsei aplicate, ce poate fi atins în absența executării efective a acesteia raportat la consecințele negative pe care le implică privarea de libertate, care are impact puternic asupra sănătății, înstrăinarea față de familie, copil și modul său de viață, inculpatul urma a fi condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- suspendarea condiționată a executării pedepsei va atinge deplin scopul de corijare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea inculpatului de societate;

- instanța de apel nu și-a motivat decizia vizând corectarea condamnatului prin necesitatea izolării lui Donoagă Timofei de societate în condiții de privare de libertate, în astfel de circumstanțe, nu este clară și chiar este ambiguă poziția Colegiului precum că inculpatul ar putea prezenta pericol, reieșind din materialele cauzei;

- instanța de apel a invocat/stabilit că inculpatul se caracterizează pozitiv; nu se află la evidența medicului psihiatru; inculpatul și-a recunoscut vina;

- instanța de apel a admis individualizarea pedepsei penale contrar principiului special al individualizării acesteia și reglementărilor normative în această materie;

- infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, astfel că, pedeapsa stabilită de instanța de fond urma a fi recunoscută în concordanță cu prevederile art.90 Cod penal, care corect a concluzionat că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea anume a acestei pedepse, nefiind careva circumstanțe ce ar putea duce la înăsprirea pedepsei;

- instanța de recurs urmează să identifice și să constate că, în speță, în raport cu condamnatul Donoagă Timofei pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, urmează să se efectueze o analiză complexă și minuțioasă a personalității infractorului, comportamentul acestuia înainte și după săvârșirea infracțiunii și că pentru corectarea acestuia nu este necesară executarea efectivă a pedepsei.

În drept, recursul este întemeiat în baza prevederilor art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință, privind opinia asupra recursului declarat, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin.(3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În speță, se constată că, recurenta s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen – la 19.04.2023.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că, recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat, avocata Pretula Carolina-Carelia în numele inculpatului, solicită casarea hotărârilor judecătorești adoptate, invocând temeiurile de casare a hotărârii instanței de apel, prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și anume că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte și v-a examina recursul prin prisma prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, reieșind din faptul că recurenta, de fapt, nu este de acord cu aplicarea pedepsei reale sub formă de închisoare, în privința inculpatului, considerând că instanța de apel nu și-a motivat decizia în acest sens.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că în prezenta speță nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la

individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art.264¹ alin.(4) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni în domeniul transporturilor, prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Sanctiunea art.264¹ alin.(4) Cod penal, prevede pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an, calificându-se conform art.16 Cod penal, ca infracțiune ușoară.

Instanța de recurs reține că, instanța de apel a menținut sentința, prin care inculpatul Donoagă Timofei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, la închisoare pe termen de 6 luni.

Reieșind din textul hotărârii instanței de apel se reține că, această instanță just a reținut faptul, că instanța de fond la adoptarea soluției, a ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei inculpatului Donoagă Timofei și anume de faptul că, acesta a recunoscut vinovăția, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală (f.d.81), inculpatul anterior a fost judecat și pentru alte infracțiuni, inclusiv deosebit de grave, fiind condamnat prin sentința Judecătoreiei Strășeni din 06.11.2008 în baza art.art.145 alin.(3) lit. f), 27-145 alin.(3) lit. a), f) și 217 alin.(2) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 26 de ani închisoare, nu și-a făcut concluziile de rigoare. Totodată, a comis o nouă infracțiune în stare de ebrietate, îndreptată împotriva securității traficului rutier, deși, nu deține permis de conducere a mijloacelor de transport.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.*

Deci, o condiție prevăzută expres în alin.(1) art.90 Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, instanța de judecată, în mod imperativ, urmează să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins, chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea acesteia, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Ținând de prevederile legale enunțate mai sus, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiate concluziunile instanței de apel că, în prezenta cauză, inculpatului urmează a-i fi aplicată pedeapsă reală cu închisoare în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, deoarece nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare în privința inculpatului.

Reieșind din circumstanțele expuse, completul de judecată constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, prin care inculpatului T. Donoagă i-a fost aplicată în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, pedeapsă cu închisoare, cu executarea reală a acesteia.

Ce ține de argumentul recurenței precum că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer, cauza fiind examinată în procedură simplificată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, circumstanțele în cauză, nu sunt suficiente, la caz, de a aplica o pedeapsă mai blândă inculpatului.

Cu referire la critica recurenței, precum că nu a fost motivat în nici un mod care anume materiale ale cauzei atrag imposibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, completul de judecată reține că, instanțele de fond întemeiat au ținut cont de faptul că, inculpatul anterior a fost condamnat și are antecedente penale nestinse.

În atare împrejurări, completul de judecată consideră că, instanțele de fond au ținut cont de toate circumstanțele cauzei și au aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, completul de judecată statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță, menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală,

deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocata Pretula Carolina-Carelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Donoagă Timofei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecător

Daguța Sergiu

Judecător

Mânăscurtă Igor